

1999 nr. 90 30. nóvember**Lög um öryggi greiðslufyrirmæla í greiðslukerfum****I. kafli. Gildissvið og skilgreiningar.**

■ **1. gr.** Ákvæði þessara laga taka til greiðslukerfis sem rekið er hér á landi og sem tilkynnt hefur verið í samræmi við ákvæði 3. gr. laganna.

■ **2. gr.** Í lögum þessum merkir:

1. *Greiðslukerfi*: Formlegt fyrirkomulag þriggja eða fleiri þátttakanda sem byggist á sameiginlegum reglum og stöðluðu fyrirkomulagi við framkvæmd *greiðslufyrirmæla* milli þeirra, enda hafi a.m.k. einn þátttakendanna aðalskrifstofu sína hér á landi, og greiðslukerfið fullnægir þeim kröfum sem gerðar eru og það hefur verið tilkynnt til eftirlitsstofnunar EFTA (ESA), sbr. 3. gr.

2. *Stofnun*:

a. Viðskiptabanki eða sparisjóður sem hlotið hefur starfsleyfi samkvæmt lögum nr. 113/1996, um viðskiptabanka og sparisjóði.

b. Fyrirtæki sem hlotið hefur starfsleyfi samkvæmt lögum nr. 123/1993, um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði.

c. Fyrirtæki í verðbréfaþjónustu samkvæmt lögum nr. 13/1996, um verðbréfavíðskipti.

d. Deild eða deildir í stofnun, sbr. a–c-lið hér að framan, sem ekki teljast sérstakar persónur að lögum en tilheyra eftirlitsskyldri erlendri stofnun sem hefur starfsleyfi og útibú hér á landi.

e. Seðlabanki Íslands eða stofnun með ríkisábyrgð sem heimild hefur til að stunda að hluta eða öllu leyti starfsemi sem fellur undir a–c-lið.

3. *Milligönguaðili*: Aðili sem hefur milligöngu fyrir stofnun í greiðslukerfi og hefur einkarétt á miðlun greiðslufyrirmæla viðkomandi stofnunar.

4. *Uppgjörsaðili*: Aðili sem stofnar og sér um uppgjörsreikninga fyrir stofnanir og milligönguaðila og sér um framkvæmd á greiðslufyrirmælum þeirra og veitir þeim eftir atvikum lán í þessu skyni.

5. *Greiðslujöfnun*: Að umbreyta í eina kröfu eða skuldbindingu mörgum kröfum eða skuldbindingum sem eiga rót að rekja til greiðslufyrirmæla sem þátttakendur hafa annaðhvort gefið eða eiga að taka við frá einum eða fleiri þátttakendum svo að aðeins ein (nettó) krafa eða skuldbinding myndast um greiðslu eða greiðsluskyldu þátttakanda.

6. *Uppgjörsreikningur*: Reikningur í seðlabanka, hjá milligöngu- eða uppgjörsaðila sem er notaður til að varðveita innstæður og verðbréf til uppgjörs á greiðslum milli þátttakanda í greiðslukerfi.

7. *Greiðslufyrirmæli*: Sérhver fyrirmæli þátttakanda um að móttakanda sem þar er vísað til séu afhentir fjármunir með því að leggja með reikningsfærslu tiltekna fjárhæð inn á reikning stofnunar, seðlabanka eða uppgjörsaðila, eða sérhver fyrirmæli sem skuldbinda hann eða leysa hann undan skyldu til að inna af hendi greiðslu eins og hún er nánar skilgreind í reglum greiðslukerfisins, eða fyrirmæli þátttakanda um að framselja bein eða óbein eignarréttindi í verðbréfum með rafrænni eignarskráningu, eða önnur sambærileg fyrirmæli.

8. *Greiðslujöfnunarstöð*: Aðili sem vinnur úr greiðslufyrirmælum sem berast frá stofnunum og annast greiðslujöfnun

þeirra á milli, einnig milligöngu- og uppgjörsaðili, ef það á við.

9. *Þátttakandi*: Stofnun, milligönguaðili, greiðslujöfnunarstöð eða uppgjörsaðili.

10. *Óbeinn þátttakandi*: Lánastofnun sem fellur undir a–eða b-lið 2. tölul. um skilgreiningu á stofnun og sem gert hefur samning við stofnun sem á aðild að greiðslukerfi og sem gerir lánastofnuninni fært að senda greiðslufyrirmæli í gegnum greiðslukerfið.

11. *Veðtryggingar*: Allar seljanlegar eignir, þ.m.t. peningainnstæður, verðbréf og samningar um endurhverf viðskipti eða aðrir sambærilegir samningar sem gerðir eru eða lagðir fram til tryggingar í greiðslukerfi eða í seðlabönkum.

12. *Seðlabanki*: Seðlabanki í aðildarríki á Evrópska efnahagssvæðinu eða Seðlabanki Evrópu.

■ **3. gr.** Seðlabanki Íslands gerir tillögu til ráðherra um greiðslukerfi sem hann telur að fullnægi ákvæðum þessara laga og viðurkennt skal, sbr. 2. mgr., að fenginni umsókn þeirra aðila sem starfrækja greiðslukerfi hér á landi.

□ Ráðherra skal með auglýsingu sem birt er í Lögbirtingablaðinu kunngera þau innlendu greiðslukerfi sem viðurkennd hafa verið og falla undir ákvæði þessara laga og senda tilkynningu þar um til eftirlitsstofnunar EFTA (ESA).

□ Aðilum sem starfrækja greiðslukerfi samkvæmt þessari grein er skylt að veita Seðlabanka Íslands upplýsingar um beina og óbeina þátttakendur sem aðild eiga að kerfinu, svo og breytingar á þeim.

II. kafli. Greiðslujöfnun og greiðslufyrirmæli.

■ **4. gr.** Öll greiðslufyrirmæli, svo og greiðslujöfnun, skulu vera að öllu leyti bindandi gagnvart þriðja manni, jafnvel þó að bú þátttakanda sem fyrirmælin gaf sé tekið til gjaldþrotaskipta, enda séu fyrirmælin komin til greiðslukerfisins áður en úrskurður um gjaldþrot er kveðinn upp.

□ Sama gildir að því er varðar greiðslufyrirmæli sem koma til greiðslukerfisins á sama degi og gjaldþrotaskipti á búi þátttakanda hefjast en eftir þá stund sem tilgreind er í 6. gr., enda hafi greiðslujöfnunarstöð, milligöngu- eða uppgjörsaðili sýnt fram á að hann hafi hvorki vitað né mátt vita um þau.

□ Í greiðslukerfum er skylt að skilgreina hvenær greiðslufyrirmæli teljast vera komin til kerfisins og er afturköllun þeirra óheimil eftir tímamark það sem tiltekið er í reglum kerfisins.

■ **5. gr.** Uppgjörsaðili annast efndalok greiðslufyrirmæla í greiðslukerfi. Allar innstæður eða verðbréf á uppgjörsreikningum eða lántökuréttindi honum tengd er uppgjörsaðila heimilt að nota til uppgjörs skuldbindinga þátttakanda gagnvart greiðslukerfi á þeim degi sem gjaldþrotaskipti hefjast, sbr. þó 2. mgr. 4. gr.

III. kafli. Ákvæði er varða gjaldþrotaskipti.

■ **6. gr.** Hafi bú stofnunar verið tekið til gjaldþrotaskipta skal héraðsdómari tilkynna það þegar í stað til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands, með símskeyti, símbrefi eða rafrænum hætti, enda sé unnt að staðreyna og staðfesta efni og móttöku tilkynningarinnar. Í úrskurði um gjaldþrot, svo og tilkynningu um hann, skal koma fram nákvæm tilgreining þeirrar stundar er úrskurður var kveðinn upp um gjaldþrotaskipti á búi stofnunar. Tilkynningu sem gerð er samkvæmt þessari grein skal Fjármálaeftirlitið senda þegar í stað til hlutadeigandi yfirvalda á Evrópska efnahagssvæðinu sem aðildarríkin hafa tilgreint sem móttakanda slíkra tilkynninga.

■ **7. gr.** Um réttindi og skyldur þátttakanda í greiðslukerfi sem tekinn hefur verið til gjaldþrotaskipta skal fara eftir lögum sem gilda um hlutaðeigandi greiðslukerfi.

IV. kafli. Vernd veðréttinda gegn gjaldþrotaskiptum á búi veðþola.

■ **8. gr.** Gjaldþrotaskipti á búi þátttakanda eða milligöngu-aðila skulu á engan hátt skerða rétt annarra þátttakanda eða seðlabanka til veðtrygginga. Ávallt er heimilt að innleysa þegar í stað veðtryggingar samkvæmt þessari grein til fullnustu á kröfum annarra þátttakanda eða seðlabanka.

■ **9. gr.** Um veðtryggingu sem veitt er í rafréfum, eða erlendum verðbréfum sem eru rafrænt skráð á viðurkenndan hátt að lögum, skal að öllu leyti fara samkvæmt lögum þess ríkis þar sem rafræn skráning verðbréfanna fer fram.

V. kafli. Upplýsingagjöf vegna þátttöku í greiðslukerfi

o.fl.

■ **10. gr.** Þátttakandi í greiðslukerfi skal upplýsa hvern þann sem þess óskar og hefur lögmætra hagsmuna að gæta um það í hvaða greiðslukerfi hann tekur þátt og um helstu reglur sem gilda um starfsemi hlutaðeigandi kerfis.

■ **11. gr.** Ráðherra getur með reglugerð kveðið nánar á um framkvæmd laga þessara.

■ **12. gr.** Um samning óbeins þátttakanda um aðild að greiðslukerfi fer samkvæmt íslenskum lögum.

VI. kafli. Gildistaka o.fl.

■ **13. gr.** Lög þessi öðlast þegar gildi.

□ Lög þessi eru sett í samræmi við ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 53/1999 og til þess að taka upp í innlandan rétt ákvæði tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 26 19. maí 1998, um efndir og lok viðskipta í uppgjörkerf-um fyrir verðbréf og greiðslur í fjármálaviðskiptum.